

REVVY

OKTOBER - DECEMBER 2020 | Nr. 4

INTERVIEW MED

Karin Englev,
nyvalgt formand for DFFU

"Nu handler det om at få implementeret de konkrete ting, som vi har snakket om i strategien. Især kompetencebehovet er et af de punkter, som kollegerne derude rigtig gerne vil bruge foreningen til. At styrke fagligheden på tværs og erfaringsudveksle."

issn 1904-1969 revy mag.

issn 1904-1969 revy

Indhold:

Redaktøren anbefaler – “Kontorkoma”

Bestyrelsen tager ordet

#biblioteksblik

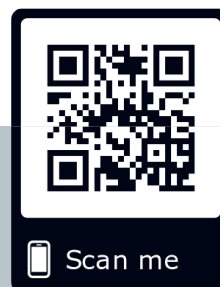
Interview: En novembersnak med den nye formand

Ph.d.-studerende + bibliotek = @Philoteket

Citizen Scienc i Danmark: Projekter, litteratur og aktører

En redaktør takker af / Og en ny redaktør træder til

Fra foreningen

Skribenter

Katrine Astrup Jacobsen, forskningsbibliotekar,
Syddansk Universitetsbibliotek

Lone Bredahl, forskningsbibliotekar,
Syddansk Universitetsbibliotek

Kamilla Jensen Husen, forskningsbibliotekar,
Syddansk Universitetsbibliotek

Thomas Kaarsted, Souschef, Syddansk Universitetsbibliotek

Kristian Hvidtfelt Nielsen, lektor, Institut for Matematik
og Videnskabsstudier, Aarhus Universitet

Stefan Katic, kommende redaktør på REVY

Redaktion

Jan Erik Hansen (ansvarshavende)
Informationsspecialist, KUB Nord - Det Kgl. Bibliotek
jaha@kb.dk

Ida Fallentin

Udviklingskonsulent, KEA Bibliotek /
Københavns Erhvervsakademi
Idaf@kea.dk

Asger Væring Larsen

Chefkonsulent, Syddansk Universitetsbibliotek
avla@bib.sdu.dk

Årsabonnement

4 numre for 400 kr. plus porto

Adresseændring

Meddelelser om adresseændringer og ekspedition
sendes til dffu@kb.dk

Afleveringsfrister

Nr. 1 jan-mar 2021 – deadline 1. januar 2021

Nr. 2 apr-jun 2021 – deadline 1. april 2021

Nr. 3 jul-sep 2021 – deadline 1. juli 2021

Nr. 4 okt-dec 2021 - deadline 1. oktober 2021

Aftalte manuskripter sendes til mail: jaha@kb.dk

Annoncepriser (ex. moms)

1 helside: 4.900 kr.

3 helsides annoncer: 10.000 kr.

Oplag: 1.200

ISSN 1904-1969

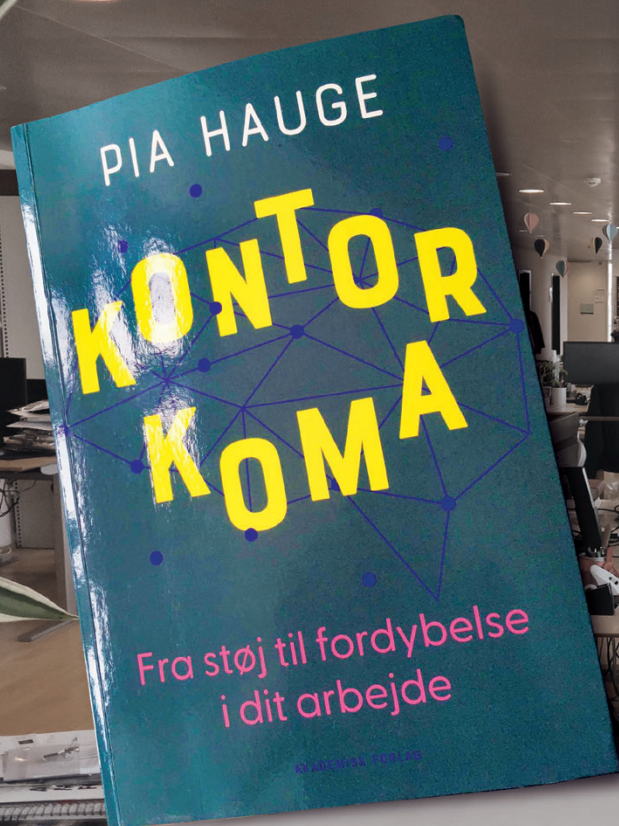
ISSN (online) 1904-1977

Årgang 43

Tryk: Kailow Graphic

Grafisk design: Designbyggede, info@designbyggede.dk

Fotos: (s. 21-24): Tue Fiig, Panorama-foto

”Kontorkoma er en tilstand, hvor hjernens tænkekraft er nedsat på grund af indre og ydre støj. Man har svært ved at koncentrere sig, og ens arbejde er overfladisk og uoriginalt.”

Redaktøren anbefaler – en god bog

Det er sjældent, at REVY gør sig i egentlige boganmeldelser, men vi er i en særlig tid og det kræver særlige tiltag.

En god bog, en relevant bog, et fint og brugbart indspark til noget, som vi alle kender til ude i biblioteksvirkeligheden.

Kontoret, kontorpladsen, eller mere overordnet det fysiske arbejdsmiljø.

Kontorkoma

”Vi lever i accelerationens tidsalder. Alt går hurtigere og hurtigere.

Internetforbindelserne er hurtigere, salmerne i kirken synges hurtigere, tv-programmer er klippet hurtigere, og vi går endda selv hurtigere. Hjernen er derfor konstant på overarbejde, fordi den skal sortere i sanseindtryk i et hidtil ukendt omfang.”

Pia Hagues bog ”Kontorkoma – fra støj til fordybelse i dit arbejde” udkom her i efteråret, som et tankevækkende og stærkt fagligt indspark til hvordan vi indretter vores arbejdspladser. Ud over forfatterens egne erfaringer bliver der løbende inddraget masser af viden-

skabelige dokumentation, der kun gør bogen endnu mere tro- og læsværdig. På den helt fede måde.

Den er især målrettet folk som os, bibliotekarer og andre, de såkaldte moderne hjernearbejdere eller vidensarbejdere, kontorarbejdere i bredeste forstand. Alle os bag computerskræmme.

Den er bygget op med både konkrete tips og faglige refleksioner over, hvordan vi kan generobre vores hjerne og skaffe os selv mere ro og overskud.

Nu tænker du måske straks mindfulness og lignende. Men bogens udgangspunkt er helt anderledes og et langt mere praktisk univers, der tager afsæt i vores hverdag. Det handler om vores konkrete arbejdspladser og arbejdsdage.

Hjernen skal trækkes væk fra stor-rumskontorer og vores selvskabte støjtæpper. Med det formål at løse sine opgaver bedre.

Det handler i al enkelthed om, hvordan vi bliver bedre til at udføre vores arbejde. Både som medarbejder, men også som leder. Hvilket i sidste ende betyder, at vi trives bedre som mennesker.

ind i kollegers halve samtaler. Du hører oftest ikke den anden del af snakken og det gør det blot endnu mere forstyrrende, fordi din hjerne automatisk vil søge sammenhæng i tingene. Det er støj alt sammen. Forstyrrelser der gør dig ukoncentreret og tager fokus fra din konkrete arbejdsopgave.

Den anden side af støjen. Du sidder klar ved tastaturet med dit word-dokument, projektbeskrivelsen skal leveres, men du ved at du har et møde om en halv time i teamet om en anden opgave, samtidig binger 3 nye mails ind, der er en kursusafregning eller noget helt tredje. Der er måske håbet om en ferie i Italien til foråret eller en snak med bankrådgiveren efter fyraften.

Kort om stress

"Fordybelse. En tilstand, hvor man lader sig opsluge af én enkelt opgave, hvorved al ens viden, erfaring, og tænkeevne bringes i spil, så præsterer sit ypperste."

Ustressede, glade medarbejdere med velfungerende hjerner præsterer bedst. Det kan næppe komme bag på nogen.

De fleste institutioner og virksomheder er også ret gode til at hjælpe den lille procentdel af medarbejderne, der bliver sygemeldt med stress, fordi der er systemer til den slags.

Men man glemmer nemt det potentiale, der er i at skabe optimale tænkeforhold for den resterende del af medarbejderne - ikke uvæsentligt i en tid, hvor menneskehjernen mere og mere bliver det egentlige produktionsapparat.

Det er faktisk en meget væsentlig pointe i bogen.

I arbejdets dybe stille ro

"Stilhed har fyldt meget i bogen. Både som gunstigt bagtæppe for koncentreret arbejde og som kognitivt frirum. Og jeg er helt overbevist om, at vi sagtens kan lykkes med at finde stilhed i støjen - også i arbejdstiden."

Bogen er delt i to, første del tager os ind i kontorkomaet (OBS kontorkoma er meget smitsomt!), og anden del

bringer os videre. Til en håndbog i fordybelse.

De fundamentale spørgsmål vi skal stille os selv: hvor arbejder jeg bedst med den givne opgave. Og hvordan? Det er naturligvis til en vis grad individuelt, men man kan give hjernen de bedste forudsætninger. I forhold til både opgavens karakter, er det rutinepræget betyder kontorstøjen og de små opgavehop typisk mindre, mens andre opgaver kalder på fordybelse og dermed ro. Over flere timer.

Vi støjer og vi lader os nemt forstyrre

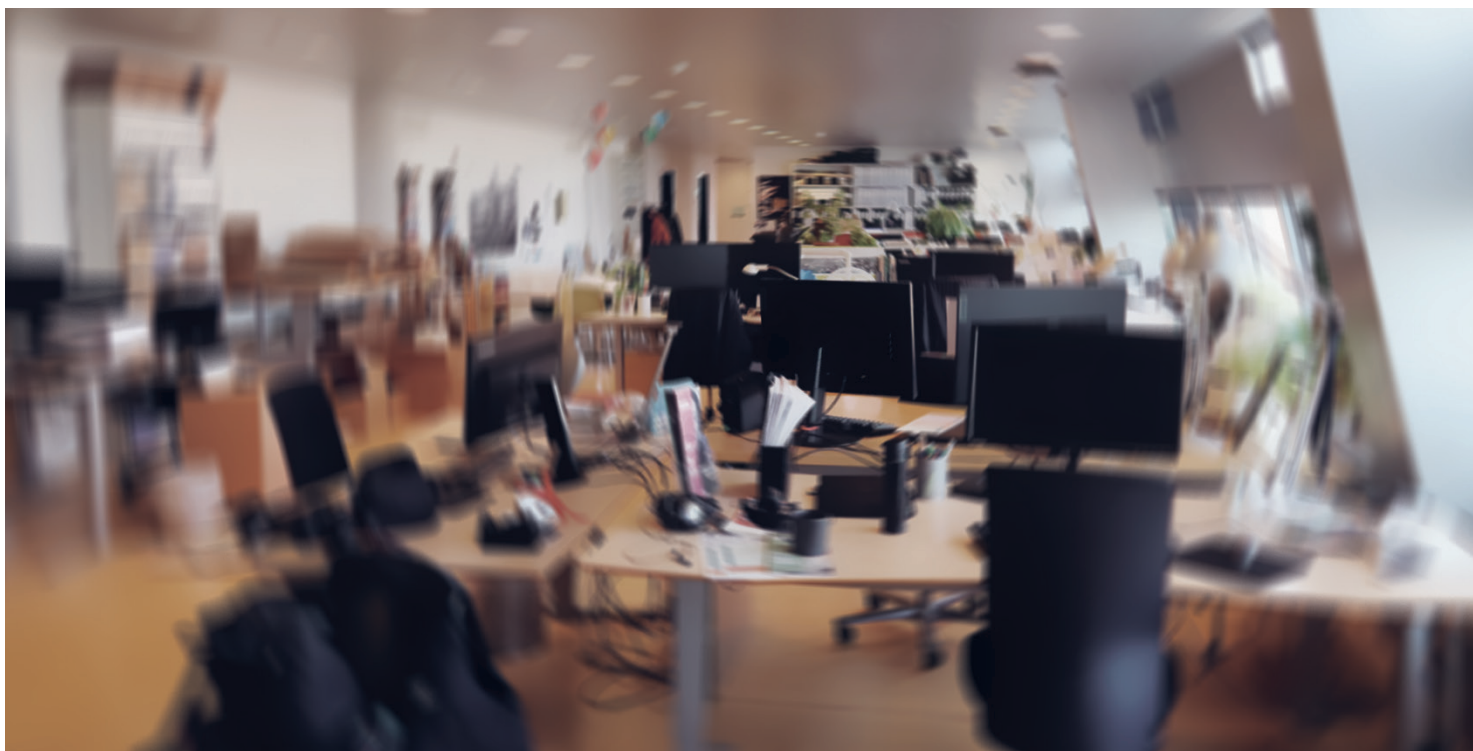
"Der er endda studier, der viser, at støj giver ondt i kroppen, fordi man bliver så stresset i støjende kontormiljøer, at man glemmer at ændre stilling og justere sin kontorstol."

Du kender det sikkert, også selvom du måske ikke sidder i et egentligt stor-rumskontor, men i bare er et par stykker i samme lokale.

Det bimler og bamler omkring dig, sms, email-notifikationer, eller egentlige telefonopkald, eller zoom-møder som er moderne nu for tiden, hvor du tvinges

Hauge slår fast, at multitasking ikke er muligt. Kort og godt. Vi skift-tasker i stedet, hopper fra opgave til opgave, men som mennesker er vi designet til at udføre en opgave ad gangen. Dokumenteret i kognitiv forskning. Det er den måde vi arbejder bedst på, det er den måde vores hjerne fungerer på.

Når vi hopper fra opgave til opgave bruger vi i virkeligheden længere tid på de enkelte opgaver, vi laver flere fejl, og bliver mere mentalt udmattet. Med andre ord vi bliver langt mindre effektive, når vi ikke får muligheder for at fordybe os i en opgave ad gangen.

Et par simple nedslag som jeg tillader mig at trække frem uden at skulle afsløre eller genfortælle alle bogens glimrende pointer.

- 1) Vær klar på hvem du er – introvert/extrovert. Vi opfanger støj forskelligt, men vi trives også forskelligt i forskellige sammenhænge. Nogle kan lukke sig inde i timevis, andre higer efter selskab og muligheder for at vende sine tanker med kolleger.
- 2) Find et godt sted at tænke (det kan være alt fra et lukket kontor til en gåtur i parken – nogle vil

måske endda sige, at bare være derhjemme)

- 3) Covid19-nedlukningen har givet en helt anderledes dimension til hjemmearbejde. Det gælder især hos ledelser og ledere.

Den sidste bliver en ekstra tilføjelse for egen regning. Det har også åbnet mine øjne og erfaringer, det har været forbløffende, hvor meget mere arbejdsmæssig effektiv, jeg har været under tvangshjemsendelsen.

Ergo man behøver ikke "at gå" på arbejde hver dag. I fysisk forstand. Man kan gøre arbejdet anderledes. Ikke nødvendigvis hver dag.

Men et par gange i løbet af - for eksempel - en arbejdsuge. Alt efter arbejdsopgavernes karakter.

Kort om forfatteren

Pia Hauge driver i dag sit eget konsulentfirma, hvor hun rådgiver virksomheder med at få det bedste ud af den "arbejdende menneskehjerne", som hun selv beskriver det. Hun har tidligere arbejdet i 7 år som HR-leder og rådgiver ved Danmarks Radio.

Nu har hun også skrevet en bog, en rigtig god bog.

Læs den før din kollega!

Den kan også lånes på biblioteket!

Kontorkoma: fra støj til fordybelse / Pia Hauge

Akademisk Forlag, 2020, 242 sider

ISBN: 978-87-500-5464-1

Fås også som e-bog eller lydbog

Mere om forfatteren: <https://www.piahaugedk/>

Bestyrelsens tager ordet

Den nye virkelighed

Hvorfor i alverden skal det være så svært at holde virtuelle møder? I øjeblikket bliver man bombarderet med tilbud om webinarer og artikler om, hvordan man holder gode virtuelle møder, hvor alle deltager aktivt og pænt rækker den virtuelle hånd op.

I virkeligheden er mange af os glade for, at vi nu ikke behøver bruge tid på at bevæge os fra A til B. Faktisk behøver vi ikke engang at gå uden for en dør og kan nøjes med at køre en kam gennem håret og sikre os, at børn, kæledyr og pakkeposten ikke bringer alt for meget uro til møderne. Men selvom vi alle sammen synes, at nu er vi fortrøstede med Zoom, Teams eller hvad det nu er for en platform vores institution har valgt, så er det både blevet nemmere, men også sværere.

For selvfølgelig sparer det tid og penge, men er der ikke også et social element, der forsvinder? Og hvad med den uformelle videndeling, som foregår i kafferummet eller ved kopimaskinen? Hvordan fastholder vi den?

Nogle kolleger har opgaver, som ikke kræver, at der holdes ret mange møder. Mens andre oplever en hverdag, hvor det ene virtuelle møde afløser det andet, og hvor man dårligt når at klikke på den nye zoom indkaldelse, før man er i gang igen. Der er ikke lige tid til "vi skal da lige hente en kop kaffe" eller kort at briefe hinanden om den nyeste serie på Netflix. Eller at fortælle at man har hørt om en studerende, der med skæg og blå briller afleverede flere poser med bøger, hvor strekkoder og chips systematisk var pillet af. Hvad gør det ved vores hverdag og arbejdsliv?

Lige nu skal vi også forholde os til den hybride form for kollegaskab, hvor nogle kolleger sidder alene derhjemme, mens andre er fysisk til stede på arbejdspladsen. De deltager dermed stadig i det sociale fællesskab, der udfolder sig her og glemmer måske dem der sidder hjemme. Hvordan sikrer vi, at de der sidder hjemme bliver opdateret på det sociale og ikke føler sig sat udenfor de få dage, hvor de er nødsaget til at møde ind.

Vores biblioteksundervisning er også blevet hybrid. Vi skal kunne undervise en flok studerende, der er fysisk til stede i rummet, mens man bliver streamet, så resten af holdet kan følge med hjemme fra kollegiet, sengen eller når det nu ellers passer.

Vi skal kunne tilrettelægge undervisningen, så den fungerer lige godt for modtagerne i det fysiske rum og det digitale. Det kræver fagligt overskud, mange didaktiske overvejelser og teknisk kunnen. Undervisningen bliver opdelt og måske delt uden at man helt har styr på med hvem og i hvilke sammenhænge.

Kolleger og samarbejdspartnere ser det og forholder sig til hvorvidt man er en god formidler eller har fortalt en anekdote, som kan blive misforstået eller genkendt. Hvad betyder det for den enkelte underviser og dermed for produktet?

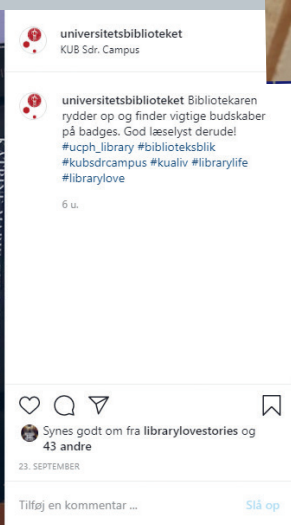
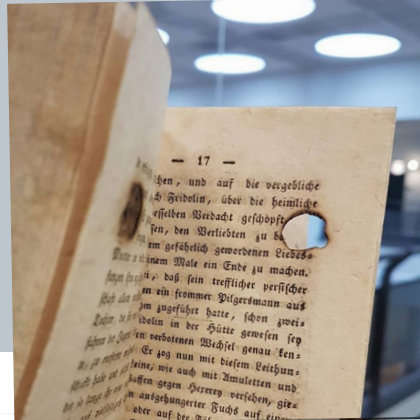
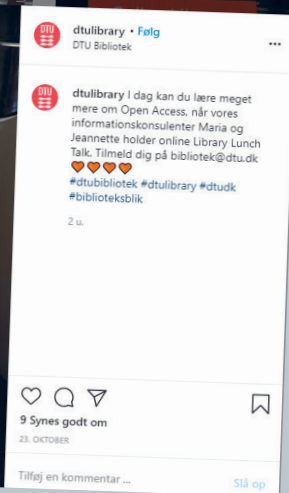
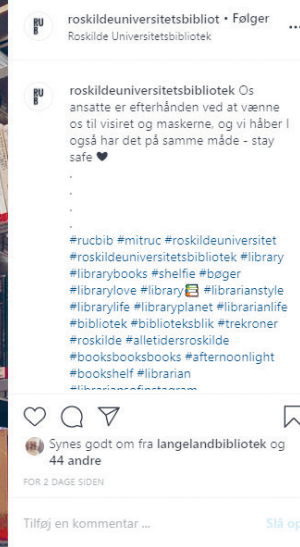
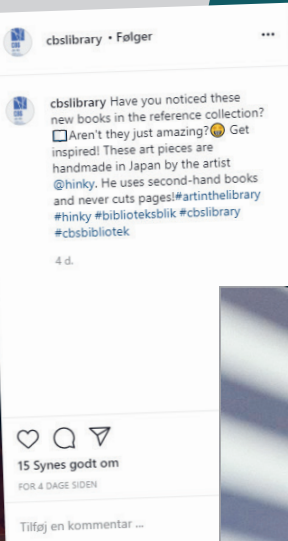
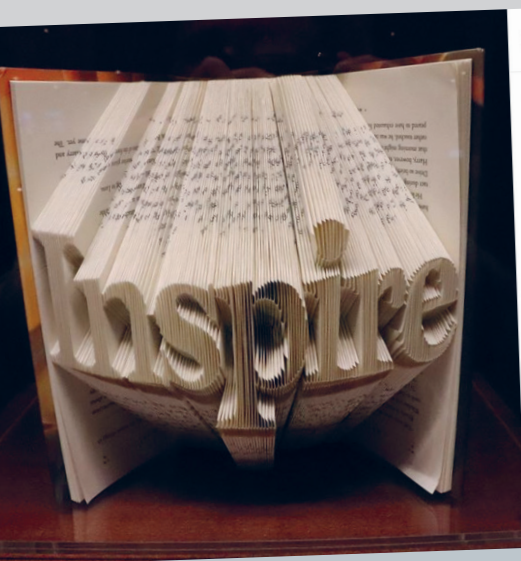
Det kræver nye kompetencer at kunne mestre begge dele – på en gang. Er vi f.eks. gode nok til at have hånd i hank

med, hvad der sker med optagelserne og hvor meget har vi egentligt at skulle have sagt, hvis der opstår uenighed om det optagede?

Også i DFFU har vi afholdt de seneste bestyrelsesmøder virtuelt og skal forholde os til, hvordan man bliver en del af en kultur, som er dannet i det fysiske rum, hvor der allerede er en uformel rollefordeling, når man sidder i det virtuelle rum, hvor mimik og kropssprog ikke læses så nemt.

Forhåbentligt kan vi alle bruge DFFU og REVY til at inspirere hinanden til at få indspark til, hvordan vi navigerer i denne efterhånden ikke så nye men stadig, udfordrende virkelighed i bibliotekerne.

#biblioteksblík

DFFU på sociale medier

Vi samler billeder på instagram. Enten fra bibliotekerne eller fra private brugere. Her er et par af redaktionens favoritter.

Brug #Biblioteksblík
– hvis du vil ses af os

En novembersnak med den nye formand

"Nu handler det om at få implementeret de konkrete ting, som vi har snakket om i strategien. Især kompetencebehovet er et af de punkter hvor kollegerne derude rigtig gerne vil bruge foreningen til. At styrke fagligheden på tværs og erfaringsudveksle."

Uden for vinduet havde efteråret indtaget Campus. Løvfald og vekslende skydække. Det er blevet november og et meget mærkeligt år er så småt ved rinde ud af timeglasset. 2020 er alle måder året, der aldrig blev til noget. Det lukkede sig selv ned for omkring syv måneder siden.

Karin Englev tog imod på sit kontor bag de åbne samlinger i det, der nu er kendt som AU Library Emdrup – og som en del af den gigantiske fusion,

der også hedder Det Kgl. Bibliotek. Af mange stadigvæk bedre kendt som Danmarks Pædagogiske Bibliotek.

Til daglig er hun sektionsleder på AU Library, Emdrup. For nylig har hun også sat sig i formandssædet i DFFU. Foreløbig valgt for de næste to år.

"Det har været en speciel tid. Det hele kom meget overraskende. Samtidig med at Bertil trådte tilbage, og jeg blev konstitueret formand, kom der

pludselig en corona-nedlukning.", Karin Englev beskriver det seneste halve år. Det har været en omvæltning. Som en slags lammelse, der indtrådte. For foreningen og for hele bibliotekssektoren.

Alt er blevet på en anden måde, aflyste konferencer og workshops. Og senest en generalforsamling der blev gennemført skriftligt via mail-tilkendegivelser. Og endelig et fredsvalg til formandsposten.

"Omkring generalforsamlingen diskuterede vi i bestyrelsen, om en hybrid model kunne lade sig gøre.", forklarer hun, "Altså nogle kunne fysisk møde op, mens andre deltog online. Men der blev vi desværre indhentet af corona-virkeligheden. Det var i planlægningsperioden, at Aarhus blev lukket

ned igen, og vi skønnede, at det ville give en skævvridning geografisk i fremmødet.”

”Vi talte også om, at arrangere det som et kæmpe zoom-møde. Men der var en masse tekniske udfordringer, som vi ikke var helt klar på i det tidlige efterår.”

”Det havde været en mulighed, at rykke generalforsamlingen.”, fortsætter hun, ”Men vi frygtede, at det hele ville gå for meget i stå. Fordi det ville tvinge bestyrelsesmedlemmer, der allerede havde ønsket at stoppe i september, til måske at sidde et halvt år mere.”

”Det var bedre, at få de formelle valg afviklet og få en ny bestyrelse på plads.”

Den skriftlige generalforsamling blev gennemført i september, en ny bestyrelse trådte til og Karin Englev gik fra konstitueret til nyvalgt formand.

Kan du beskrive din egen vej inden for i DFFU?

”Oprindelig begyndte jeg i FORFRA, vores forum for fjernlån, og blev efter par år spurgt om jeg ikke ville deltage i bestyrelsesarbejdet. Det lød spæn-

dende, jeg ville gerne være med til at lave arrangementer for foreningen, og tænkte selvfølgelig at det skal prøves. I bestyrelsen har jeg både været menigt medlem, senere kasserer i en årrække og senest som næstformand.”

”Dengang blev jeg prikket af min chef, fordi der manglede nye folk til bestyrelsen. Og som sagt var det jo oplagt, fordi jeg i forvejen var aktiv i FORFRA. Jeg stillede op til valget og kom ind.”

Fra næstformand til formand

Og du var ikke i tvivl omkring at overtage formandsposten?

”Nej. For mig er det en spændende udvikling at være med til at sikre, at der stadig er et behov for en forening som DFFU. At sikre at der stadig er et fælles fagligt rum for professionshøjskoler og andre universitetsbiblioteker end lige os der er ansatte i Det Kgl. Bibliotek.”, siger Englev.

”Samtidig har jeg været meget engageret i vores store strategirapport, som foreningen fik lavet i samarbejde med Tænketanken. Det er vigtigt, at DFFU har fået sig en strategi fremadrettet. Vi er nødt til at gøre os klart, hvad er det egentlig vi er til for, og hvor er vi på vej hen.”

”Dengang jeg kom ind i Sektoren for 20 år siden, var der masser af selvstændige biblioteker. Det er for så vidt stadig. Men fusioner og sammenlægninger har også ændret landskabet meget. Nu er mange af os ansat det samme sted (Det Kgl. Bibliotek, red). Det synes jeg gør det endnu mere vigtigt at vi beholder et sted, hvor vi kan mødes med kollegerne udenfor. At være sammen fagligt. At sikre at vi fortsat bliver et samarbejdende biblioteksvæsen. Der mener jeg, at DFFU kan få en stor rolle.”

”Nu handler det om at få implementeret de konkrete ting, som vi har snakket om i strategiplanlægningen. Især kompetencebehovet er et af de punkter, som kollegerne derude rigtig gerne vil bruge foreningen til. At styrke fagligheden på tværs og erfaringsudveksle. Det er noget vi meget gerne vil tage fat om. Ud over foraernes rigtigt gode og relevante konferencer og temadage bør vi også tage fat på, at lave noget projektsamarbejde på tværs. Jeg hører, at det er savnet. At vi kan lave projekter på tværs, som tidligere i DEFF-regi.”

”Der skal vi kigge på, om det er en rolle som DFFU kan påtage sig nu, hvor DEFF ikke eksisterer længere. Det hænger i den grad sammen med strategiens punkter omkring relationer og synlighed.”

Visioner

Det bringer os videre til din vision for de næste år på formandsposten. Hvor ser du gerne, at DFFU bevæger sig hen?

”DFFU skal være en aktør, der bliver tænkt på i forskellige relevante kontekster. Men vi skal også samarbejde med andre aktører inden for bibliotekssektoren.

Men vi kan godt blive endnu bedre og mere opsøgende i forhold til nye samarbejdspartnere.”, siger Karin Englev.

”Men politisk skal vi også være med til at sætte en tydeligere dagsorden, som vil give os synlighed i forhold til vores universiteter. Rent fagligt. Så det ikke bare handler om fusioner og sammenlægninger.”

”Vi skal i endnu større grad også samarbejde med andre interessenter og også med folkebibliotekerne. Og for at vende tilbage til kompetencebehovet. Jeg tror, at det er vigtigt at vi finder en model hvor vi, ud over foraer og arrangementer, også kan tilbyde konkrete projekter der foregår på tværs og mellem både universitetsbiblioteker og professionshøjskoler.”

”Det er klart, at det vil kræve et økonomisk fundament, og der kan vi ikke matche det som DEFF var som statsfinansieret organ. Så mange penge råder vi ikke over i foreningen.”

”Men måske kunne sige som et tænkt eksempel”, understreger hun, ”at foreningen gav et beløb på måske 100.000 kroner til at understøtte et projekt, hvor medarbejdere på de enkelte biblioteker så fik allokeret tid og ressourcer til at deltage, og at DFFU bliver garant for kvalitet i projektet.”

”Det bliver selvfølgelig svært og måske vil det kun være to projekter om året, man kan facilitere på den måde. Men det er måske bedre end ingenting. Det at der bliver sat projekter i søen, der uafhængige af et moderbibliotek, og som er tværgående vil være med til at skabe en ny synergi.”

Det Kgl. Bibliotek og de andre

Kunne man ikke frygte at Det Kgl. Bibliotek (KB) lukker sig mere og mere om sig selv. Alene i kraft af sin størrelse i sektoren nu?

”Der tænker jeg, at KB også må være interesseret i at få input andre steder fra. Jeg tror, som jeg kender til KB, at man er interesseret i at støtte et samarbejde ud ad til. DFFU skal så vise, at der faktisk kommer faglig kvalitet ud af projekterne. Det er klart.”

”Men det er rigtigt, at der lige i øjeblikket måske er meget andet der fylder hos KB. Vi er stadig midt i en stor fusion. Der bliver det DFFUs rolle at gå ind og gøre sig mere synlige.”

”I forhold til synligheden er vi i bestyrelsen meget bevidste om hvor vigtigt der er, og det har vi også gjort en del ud af de senere år, ved at være en god sammensætning af ledere, og medarbejdere.”

”Det er vigtigt at have medarbejdere med også. Det skal ikke bare være en forening for ledere. Men igen tror jeg også, at bestyrelsen skal være bedre til at gøre sig mere synlige. Hvad er

det egentlig vi taler om, og hvad laver vi, og hvilke muligheder har medlemmerne for at have indflydelse.” Hun fortsætter,

”Der kunne vi måske også have været endnu tydeligere omkring strategien.”

”Vi skal i det hele taget være bedre til at fortælle de gode historier fra DFFU og vi skal måske også overveje om foraerne skal have mere plads, for de har netop været gode til også at hverve nye medlemmer, og vi måske skal bruge vores hjemmeside på en anden måde.”

”Men hele vejen rundt kræver det at nogle gør noget, og især har tiden til at gøre noget.”

”Der mener jeg, at REVY har en vigtig rolle.”, forklarer Englev. REVY er naturligvis ikke uenig. ”Jeg ved at bladet læses af bibliotekarer også på små steder ude i sektoren.”

”Ligesom vores fora-arrangementer bliver meget vigtige også fremadrettet. Heldigvis oplever vi der masser af engagement, også fra de mindre biblioteker.”

"Vi skal måske bare tænke mere bredt, når vi inviterer ud til vores arrangementer."

Hvad tænker du om et tættere samarbejde med folkebibliotekerne?

"I forhold til folkebibliotekerne sidder vi med nogle af de samme udfordringer. Vi kunne sagtens samarbejde mere om projekter som fx Citizen Science, men også omkring tekniske løsninger med arrangementer og kurser. De streamer også deres arrangementer. Der kunne vi sagtens invitere hinanden indenfor. Der kan vi sagtens blive bedre.

"Det skulle så være via FKI, Biblioteksforeningen eller centralbibliotekerne. Det er også noget, vi taler om i bestyrelsen."

"Men vi skal huske på, at vi i DFFU-regi har en bred vifte af ansatte på bibliotekerne, som også indbefatter HK, DM m.fl., og dem skal vi jo også ramme med kommende fælles arrangementer. Det tror jeg så også sagtens, at vi kan gøre. Vi har også samarbejdet rigtig meget med Tænketanken, senest om

strategien. De laver også meget for folkebibliotekerne."

"Vi skal måske bare tænke mere bredt, når vi inviterer ud til vores arrangementer."

Og på bagsiden af corona

Det er svært at undgå at tale om det. Coronaen. Hvilken virkelighed ser du, at der venter os ude på den anden side for bibliotekerne?

"Vi kommer også til at arbejde meget mere hjemmefra. Det skal vi nok vænne os til. Vi kommer ikke til at møde kollegerne på samme måde fremover. Igen der er fordele og der er ulemper. Men det kommer til at betyde noget for vores møder på arbejdspladsen."

"Vi har lært at vi sagtens kan opretholde en masse service virtuelt. Men vi skal nok også være bevidste om, at den fysiske tilstedeværelse ikke kan erstattes. Nu sidder jeg selvfølgelig på et humanistisk bibliotek og der har

savnet at den fysiske adgang til materialerne eller bare kontakten til en bibliotekar været markant."

"Som nævnt tidligere har vi i DFFU-bestyrelsen om den hybride model, hvor nogle møder fysisk frem til et arrangement, og andre kan vælge at deltage virtuelt hjemmefra. Det skal vi nok bare kaste os mere ud i.", siger Karin Englev og lader det være en slags slutreplik for interviewet.

Vi skal nok bare kaste os mere ud i det. Som denne eftermiddag i begyndelsen af november. Med vekslende skydække - og snart på den anden side af 2020.

Karin Englev

- Sektionsleder Emdrup, AU Library Det kgl. Bibliotek
- Formand for Danmarks Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker,
- Master of Public Governance, CBS, 2016-2019
- Forskellige stillinger ved Roskilde Universitetsbibliotek bl.a. Funktionsleder, Specialkonsulent.
- LIBER Emerging Leaders Programme, 2015/16
- Bestyrelsesmedlem i DFFU, FORFRA, 2006-2013
- Kandidat i historie og kommunikation fra Roskilde Universitetsbibliotek, 2005
- Bachelor i dansk sprog og litteratur fra Roskilde Universitetsbibliotek, 1996

Ph.d.-studerende + bibliotek = @Philoteket

Kan man med events og et område på biblioteket dedikeret til SDU's ph.d.-studerende bidrage til at øge trivslen under ph.d.-forløbet? Ja, det mener vi faktisk er lykkedes med ph.d.-caféer og Philoteket, som med stabil drift og gode fysiske rammer skaber betingelser for et bedre ph.d.-forløb.

Siden foråret 2017 har vi afholdt 15 ph.d.-caféer på Syddansk Universitetsbibliotek med det formål at give ph.d.-studerende input til at komme igennem deres 3-årige forskeruddannelse. Undervejs har vi lært meget om vores målgruppe og har måttet tilpasse os diverse udfordringer, ikke mindst siden foråret...

Idéen til at lave et nyt tilbud til ph.d.-studerende på Syddansk Universitet udsprang af en interesse for denne målgruppe, som er i en overgangsfase mellem at være studerende og forskere. Vi møder ph.d.-studerende i vores arbejde, både når vi underviser og vejleder i informationsøgning og til undervisning i ansvarlig forskningspraksis, og derfra ved vi, at der kan være mange udfordringer ved at træde ind i forskerverdenen.

En af de store udfordringer er alt det uudsagte: akademiske færdigheder og kompetencer, som du forventes at have eller tilegne dig i løbet af ph.d.-uddannelsen, men uden at det nødvendigvis er beskrevet eller tilbydes som kurser.

Det drejer sig f.eks. om forskningsformidling, tidsstyring og meget aktuelt: afholdelse af ph.d.-forsvar online. Desuden ved vi fra både APV'er og vores interviews med ph.d.-studerende, at mange føler sig ensomme og ikke får meget sparring i det daglige, hverken fra vejleder(e) eller kolleger. Disse indtryk fik os til at tænke nærmere over, hvordan vi som bibliotek kan bidrage til at ph.d.-studerende opnår disse færdigheder og derved gøre ph.d.-processen lettere.

Vi har tidligere beskrevet, hvordan vi udviklede vores cafétilbud via interviews med 12 ph.d.-studerende fra SDU, som var i sidste halvdel af deres ph.d.-forløb [1]. Konklusionen på undersøgelsen var, at ph.d.-caféerne skulle være en blanding af en formel del med et oplæg og en mere uformel del, hvor man kunne netværke og dele erfaringer med andre ph.d.-studerende.

Desuden var det også et ønske at deltagelse var frivillig, der skulle altså ikke være tale om kursusaktivitet.

Rammer og indhold

Samtidig med opstarten på ph.d.-caféerne var det muligt at etablere et ph.d.-område på biblioteket, som har fået navnet Philoteket. Her kan man afholde præsentationer, prøveforsvar, møder, interviews eller få sig et afbræk fra et travlt fælleskontor. Det er muligt for de ph.d.-studerende at booke Philoteket, f.eks. afholder ph.d.-foreningen på SDU (PAUSD) deres bestyrelsesmøder og arrangementer her. Vi samarbejder i det hele taget meget med PAUSD: Vi får input til nye emner til ph.d.-caféerne, og de kan være med til at udbrede kendskabet til vores aktiviteter. Omvendt kan vi understøtte dem i at arrangere og afholde events, som til dels relaterer sig

til vores, samt sikre stabilitet omkring deres aktiviteter.

Både faciliteter og events på biblioteket er med til at skabe en trykramme og skabe stabilitet omkring de ph.d.-studerende på SDU, som naturligt udskiftes hele tiden. Vi mener, at det er vigtigt at tilbyde et sted, hvor konkurrence og prestige er i baggrunden, og hvor det er tilladt at dele sine udfordringer under ph.d.-processen og få input fra andre i samme situation. Dette forsøger vi at sikre ved kun at lade ph.d.-studerende og postdocs deltage i ph.d.-caféerne. Vi forsøger at skabe en uformel stemning ved at placere deltagerne ved borde og sørge for forplejning.

Udskiftningen i bestanden af ph.d.-studerende betyder også, at vi hele tiden skal være synlige og promovere os

selv overfor nye ph.d.-studerende. Invitationer til ph.d.-caféer udsendes gennem fakulteternes ph.d.-skoler, men vi forsøger at komme i direkte kontakt med målgrupper og er derfor aktive på sociale medier og opfordrer de ph.d.-studerende til at følge os på Facebook eller Twitter (@Philoteket) for at få de nyeste informationer om vores aktiviteter.

Vores interviewundersøgelse viste, at ensomhed var udbredt blandt ph.d.-studerende på humaniora, fordi de arbejder mere alene og ikke behøver møde op på arbejdspladsen hver dag, i modsætning til på naturvidenskab, hvor hovedparten laver laboratoriearbejde og arbejder i forskningsgrupper. Denne observation fik os til at tro, at ph.d.-caféerne ville tiltrække mange ph.d.-studerende fra humaniora, men det har ikke været tilfældet.

FACTS OM PH.D.-CAFÉERNE

Frekvens	2-3 events pr. semester
Varighed	Ca. 2 timer
Tidspunkt	Omkring frokosttid
Første halvdel	Præsentation og diskussion
Anden halvdel	Netværk og sparring
Forplejning	Kaffe, thé og sandwich
Kommunikation	Invitationer udsendes via ph.d.-skoler, opslag på Facebook og Twitter
Oplægsholdere	Blanding af interne og eksterne
Antal deltagere	3-52, i gennemsnit 23

@Philoteket

I stedet er der flest deltagere fra naturvidenskab og ingeniørfagene. Vi er opmærksomme på at udvikle temaer og afviklingen af ph.d.-caféerne, så de er relevante og tilgængelige for alle fakulteter. Postdocs og andre yngre forskere er også interesserede i events omhandlende bredere emner som f.eks. karrieremuligheder. Det er vigtigt at bevare fokus på målgruppen, og at de opfatter Philoteket og ph.d.-caféerne som et sikkert sted at diskutere også svære emner. Det kunne dreje sig om vejlederrelationen, eller hvordan ph.d.-studerende opfattes på deres institutter.

Nye (Corona-)tider

Coronanedlukningen i foråret havde naturligvis også stor betydning for vores muligheder for at afholde arrangementer. Vi arrangerede en virtuel ph.d.-café midt i april: "Creating structure in chaotic times" for at få en fornemmelse af, hvordan de ph.d.-studerende klarede nedlukningen. Det var tydeligt, at der var behov for input til tidsstyring og for at møde andre ph.d.-studerende i samme situation. Derfor fortsatte vi med at lave online events og gennemførte derefter en ph.d.-café om tidsstyring med fokus på hjemmearbejde, som havde godt 50 deltagere. I juni måned lavede vi en virtuel ph.d.-café om at afholde sit ph.d.-forsvar online, en ny udfordring som man lige skulle kunne klare oveni selve forsvaret. 3 ph.d.-studerende, som netop havde forsvaret deres ph.d., holdt oplæg og delte ud af deres overvejelser og erfaringer med at præsentere online. Det var faktisk første gang, vi havde ph.d.-studerende som oplægs-holdere, og det gav en god diskussion af emnet, og førte til mere omtale af

vores arrangement hos målgruppen, fordi oplægsholderne promoverede ph.d.-caféen i deres netværk og på sociale medier.

Efter afholdelse af en del ph.d.-caféer har vi nu erfaret, at emner som akademisk skrivning eller tidsstyring er meget populære, fordi man får et konkret udbytte, som også er med til at berettige, at man bruger tid på at tage til ph.d.-café. Feedback fra de virtuelle ph.d.-caféer har vist, at flere faktisk foretrækker dette format, da det ikke er så forpligtende som at deltage i et fysisk event. Selvom en del ph.d.-studerende føler sig ensomme, har mange det fint med at arbejde på denne måde og har ikke et socialt behov i arbejdsmæssig sammenhæng.

Da SDU er en institution med 6 campusbyer, hvor der alle steder er ph.d.-studerende ansat, giver online

events også flere mulighed for at deltage. Det gælder også under ophold ved andre forskningsinstitutioner under ph.d.-uddannelsen. I fremtiden har vi derfor planer om at veksle mellem fysiske og online events, da disse former opfylder forskellige behov hos målgruppen.

Når man er ph.d.-studerende, får man ofte at vide, at det skal være en hård proces, og at ensomhed bare er et vilkår. Men efter vores opfattelse får man ikke forløst det fulde potentiale hos nutidens ph.d.-studerende under disse betingelser, og vi arbejder derfor på at gøre en forskel for ph.d.-studerende på SDU ved at tale åbent om udfordringerne. Ph.d.-caféerne bliver løbende evalueret for at få feedback på de afholdte events og idéer til nye emner. Nedenfor ses eksempler på tilkendegivelser:

Eksempler på feedback og tilkendegivelser fra deltagere:

- The social aspect related to the other phd students.
- I liked that there were concrete tips given as to how to write a good grant application. I also liked the atmosphere and that there were a mix of people from different faculties.
- Yesterday's PhD Café event was extremely relevant, and E. did a super job presenting
- Jeg vil bare rose jer for initiativet, det er en super god mulighed
- At blive klædt på til ph.d.-processen er guld værd
- I'm all by myself at the department. The café is a great chance to meet other PhD students

Denne artikel er skrevet med baggrund i et blogindlæg på The Hidden Curriculum [2].

Referencer:

1. Bredahl, L., Jacobsen, K. A., & Husen, K. J. (2018). Barrierer for det gode ph.d.-forløb og udvikling af et cafétilbud i biblioteket. Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift, 13(25), 71-90. <https://tidsskrift.dk/dut/article/view/96698>
2. Jacobsen, K., Bredahl, L., & Husen, K. J. (2020, Sep 22). Creating a safe space for dialogue for PhD students. <https://drhiddencurriculum.wordpress.com/2020/09/22/creating-a-safe-space-for-dialogue-for-phd-students/>

Citizen science i Danmark: Projekter, litteratur og aktører

Identificering af fag- og forskningsbibliotekernes rolle ift. udbredelse og understøttelse af Citizen Science. Det er titlen på et DEFF-projekt som løber til og med udgangen af i år.

Anbefalingerne er blevet trykt i en rapport og blevet diskuteret ved en høring på Den Sorte Diamant.

Rapporten er udkommet den 16. november med titlen "Citizen science i Danmark: Projekter, litteratur og aktører. REVY bringer her det afsluttende efterskrift med relation til fag- og forskningsbibliotekerne

Kapitel 5 Anbefalinger til fag- og forskningsbibliotekerne

Efterskrift ved Thomas Kaarsted og Kristian Hvidtfelt Nielsen

I dette efterskrift fremsætter vi en række anbefalinger til fag- og forskningsbibliotekerne (herefter bare forskningsbibliotekerne) samt andre aktører eller partnere, som kunne indgå i samarbejder med forskningsbibliotekerne omkring citizen science. Inspirationen er nærværende rapport samt input fra øvrige delprojekter i DEFF-projektet "Identificering af fag- og forskningsbibliotekernes rolle ift. udbredelse og understøttelse af Citizen Science" og aktiviteter, som er udsprunget eller haft tilknytning til projektet, herunder citizen science-symposium, masterclasses, workshops og undervisning.

På den internationale front er forskningsbiblioteker begyndt at interessere sig aktivt og målrettet for citizen science (Ignat & Ayris, 2020, Ignat et al., 2018). I 2019 etablerede Association of European Research Libraries (LIBER) en Citizen Science Working Group.

Arbejdsgruppen har til formål at tage initiativ til og engagere sig i eventuelle forskningsprojekter om citizen science (inden oktober 2021), udarbejde et holdningsdokument om forskningsbibliotekernes rolle som "single citizen science point of contact" (oktober 2012, jf. afslutningen på forrige kapitel) og lave andre former videndeling og værktøjer for forskningsbibliotekerne (Citizen Science Working Group, 2020). I 2020 afholdt European Bureau

of Library Information and Documentation Associations (EBLIDA) og LIBER en fælles virtuel workshop om citizen science og FN's Verdensmål.

Internationalt set er det tydeligt, at forskningsbiblioteker er meget forskellige, også når det gælder citizen science. Forskningsbibliotekerne er etableret for at servicere forskningsinstitutioner, som har forskellige målsætninger og arbejdsmetoder. Desuden er der lokale, regionale og nationale forskelle, der gør sig gældende i forhold til forskning, kultur, demografi, politik og økonomi.

Selv inden for det danske forskningsbibliotekslandskab er der store forskelle. Når det gælder anbefalinger til forskningsbiblioteker, er det derfor

CITIZEN SCIENCE

værd at være opmærksom på, at der kan – og bør – være forskelle i prioritering og implementering. Der ligger (næsten) altid et forudgående analysearbejde, som drejer sig om at tilpasse anbefalingerne til den konkrete kontekst.

Vi opstiller anbefalingerne på to niveauer: strategisk og operationelt. På det strategiske niveau kan forskningsbiblioteker, der måtte ønske at arbejde videre med citizen science, selv definere deres egen rolle og eget bidrag i dialog med samarbejdspartnerne og interessenter. På det operationelle niveau er der fokus på konkrete indsatsområder og opmærksomhedspunkter, hvor bibliotekerne potentielt kan få en rolle og give merværdi til hele citizen science-feltet. Det er vigtigt at understrege, at anbefalingerne skal ses som inspiration til de forskningsbiblioteker, der har interesse for at engagere sig (yderligere) i citizen science, og at der er et foranstående arbejde i at gøre de valgte anbefalinger relevante for den enkelte organisation. Der er ikke én model, der passer til alle.

5.1 Strategiske anbefalinger

Under hensyntagen til forskningsbibliotekernes forskellighed, men også af hensyn til forankringen på det konkrete forskningsbibliotek, er det vigtigt, at hvert enkelt forskningsbibliotek gør sig konkrete strategiske overvejelser. Til dette arbejde vil vi fremsætte følgende anbefalinger:

1. **Institutionalisering:** Denne anbefaling ligger i forlængelse af rapportens konklusion i kapitel 4. Rapporten har bekræftet, at citizen science primært foregår "nedefra-og-op". Konkrete citizen science-projekter bliver sat i gang af forskere, forskergrupper eller organisationer, men uden en bredere institutionel opbakning. Hvis citizen science i de kommende år skal udvikle et

stærkere rodnet, så skal arbejdet og energien fra "de tusind blomster, der blomstrer" kanaliseres ind i mere faste institutionelle rammer, som for eksempel et "single point of contact", nævnt rapportens afsnit 4.3.3. Vi vil her også nævne Broad Engagement in Science, Point of Contact (BESPOC) (Ayrís & Ignat, 2020). BESPOC-modellen har til formål at levere en helhedstænkning omkring forskningspartnerskaber, der har til formål at understøtte Open Science-principper med mange typer af aktører og organisationer og med mange forskellige mål og midler. Her indgår citizen science og forskningsbiblioteker som en del af de mange samarbejdsmuligheder, redskaber og netværk, der kan være med til at fremme åbenhed, deling og samarbejde på forskningsinstitutionerne. Institutionalisering af citizen science – og forskningsinstitutionernes bidrag i forhold til dette – bliver i BESPOC-modellen altså set som del af en større forandringsproces inden for forskningsverden.

2. **Prioritering:** Rapporten har vist, at der er interesse for at knytte forskningsbibliotekerne til citizen science-initiativer, særligt i forhold til formidling og datahåndtering, men også at der er udfordringer omkring kapacitetsopbygning og prioritering. Det er derfor nærliggende at anbefale en tydelig ledelsesmæssig prioritering af opgave relateret til citizen science for de forskningsbiblioteker, der har interesse for området. Prioriteringen skal kommunikeres tydeligt både internt og eksternt. Flere respondenter i nærværende rapport angiver bibliotekerne som en mulig samarbejdspartner, men her ligger endnu en kommunikationsopgave, for hvordan bliver dette gjort tydeligt for medarbejdere eller potentielle partnere? I den forbindelse kan det være et yderligere opmærksomhedspunkt at reducere kompleksiteten i forskningsbibliotekets arbejdsområder. Hvis et forskningsbibliotek ønsker at prioritere området, skal man samtidigt definere sin rolle (gerne i dialog med partnere) og være tydelige på forskningsbibliotekets konkrete roller og services i den forbindelse.

3. Netværksdannelse: Nogle forskningsbiblioteker er allerede engageret eller interesseret i citizen science, og området gennemgår i disse år en stærkere organisering. Forskningsbibliotekerne anbefales derfor at deltage i eksisterende arbejdsgrupper, organisationer, netværk eller projektkonsortier, alternativt selv tage initiativ til nye. På denne måde kan forskningsbibliotekerne ikke bare selv få adgang til nyttige forbindelser og ressourcer, men også give forskere på deres respektive forskningsinstitutioner adgang til disse. Vi vurderer, at der i fremtiden vil komme flere finansieringsmuligheder gennem danske, nordiske og europæiske institutioner, hvor det er en god ide at være knyttet til nationale og internationale netværk, hvis man vil have del i disse midler.

4. Intern organisering: Vi vurderer, og rapportens resultater tyder på det, at forskningsbibliotekerne vil kunne spille en vigtig rolle inden for citizen science fremover. Det stiller imidlertid krav til deres interne organisering. Eksisterende services skal måske tilbydes til nye målgrupper, mens nye services skal udbydes til nye eller eksisterende målgrupper. Der vil formentlig opstå delte services, som udbydes i samarbejde med andre afdelinger fra samme institution eller gennem helt nye partnerskaber. Citizen science-feltet er karakteriseret ved mange forskellige organiseringsformer, og der er identificeret mange forskellige servicebehov i forhold til konkrete projekter. Derfor anbefales det, at bibliotekerne i stigende grad stræber mod en fleksibel form for organisering, eventuelt arbejder projekt- eller matrix-organiseret.

5.2 Operationelle anbefalinger

På det operationelle niveau har vi følgende anbefalinger til forskningsbibliotekerne:

5. Advocacy: Et af elementerne i BE-SPOC-modellen er "advocacy", dvs. videndeling omkring og udbredelse af kendskab til citizen science. Vi vurderer, at der er et øget behov blandt forskere og borgere for mere viden om, hvad citizen science er, hvad man bruger det til, og hvordan man bliver aktiv inden for citizen science-projekter. Her har forskningsbibliotekerne en vigtig rolle at spille, som der også er opmærksomhed på blandt spørgeskemaundersøgelsens respondenter, jf. afsnit 4.2.3. I den forbindelse anbefales det, at forskningsbibliotekerne er opdaterede på nyeste viden om citizen science og i dialog med deres forskningsmiljøer præsenterer og diskuterer begrebet, samt hvordan det kan bruges i forskningen og forskningsformidlingen. Tilsvarende er rekruttering og fastholdelse af frivillige borgere i kommende og eksisterende projekter et afgørende aspekt af citizen science, hvor forskergrupper i nogle tilfælde har brug for partnere som for eksempel forskningsbibliotekerne.

6. Kompetenceudvikling: Et interessant resultat af rapporten er, at hele 85 % af respondenterne mener forskningsbibliotekerne fremover kan spille en rolle inden for citizen science, men at kun 25% mener, at der er de nødvendige kompetencer til stede. I den forbindelse anbefales det, at forskningsbibliotekerne arbejder målrettet med kompetenceudvikling inden for eksempelvis evidensbaseret viden om citizen science (state of the art), kommunikation om citizen science og afrapportering af citizen science-resultater (se også punkt 7), projektledelse samt brug af citizen science til at fremme "science literacy" og science-didaktik (se også punkt 8).

7. FAIR data og forskningsdata management: Som led i DEFF-projektet "Identificering af fag- og forskningsbibliotekernes rolle ift. udbredelse og understøttelse af Citizen Science" har der været en arbejdsgruppe med særlig fokus på datahåndtering, særligt begreber som FAIR data og forskningsdata management (research data management, RDM). Her har det vist sig, at der er stort potentiale for bidrag til citizen

CITIZEN SCIENCE

science-projekter fra forskningsbibliotekerne. Det anbefales på baggrund heraf, at forskningsbibliotekerne:

- a. er med til at sikre adgang til PID'er (ex. DOI), nødvendige datalicenser samt publikation og indeksering i åbne databaser (repositories),
 - b. indgår i dialog med forskere om FAIR data-principperne (DeiC, 2020) og om udarbejdelse af datamanagement planer for datahåndtering tidligt i projekterne,
 - c. er med til at sikre, at der i budgettet allokeres midler til god datahåndtering i alle dele af projektet,
 - d. tydeliggør bibliotekernes eksisterende RDM-kompetencer i forhold til Citizen Science-projekter og udarbejde eller identificere egnede vejledninger for RDM og FAIR data.
 - e. deltager i internationale sammenhænge (vidensopbygning) omkring FAIR data og RDM i Citizen Science sammenhænge (fx LIBER).
8. Undervisning inden for citizen science: DEFF-projektet har identificeret et behov for undervisning i citizen science til universitetsstu-

derende på alle niveauer. Der har været afprøvet forskellige undervisningsformater med deltagelse af ansatte fra forskningsbibliotekerne.

Dette arbejde anbefaler vi, bør fortsættes. En særlig anbefaling til citizen science-undervisning på ph.d.-niveau vil være at integrere citizen science i fagfaglige kurser eller brede "transferable skills"-kurser om for eksempel ansvarlig forskningspraksis eller samfundsansvarlig forskning og innovation. En række eksisterende citizen science-projekter har løbende samarbejde med folkeskoler og gymnasier, og her kan ansatte fra forskningsbibliotekerne også bidrage. Det kræver nødvendige viden og kompetencer i forhold til:

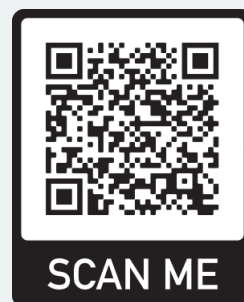
- a. kursus- og modulopbygning på bachelor- og kandidatuddannelser
- b. beskrivelse og opfyldelse af læringsmål samt fagbeskrivelser i folke- og gymnasieskolen
- c. didaktik og pædagogik i forbindelse med fælles, "samskabte" undervisningsaktiviteter, herunder begreberne science literacy og nature of science (Khine, 2012; OECD, 2017)

CITIZEN SCIENCE I DANMARK

Projekter, litteratur og aktører (Aarhus: Center for Videnskabsstudier, Aarhus Universitet, og Aarhus Universitetsforlag 2020).

*Torben Esbo Agergaard,
Gitte Kragh og
Kristian Hvidtfelt Nielsen.*

Udkommet 16. november 2020

<https://unipress.dk/udgivelser/c/citizen-science-i-danmark/>

Citizen Science

DEFF-projektet har arbejdet med partnerskaber mellem FFU-biblioteker, forskere, studerende og borgere – herunder diverse mediepartnere – for på den måde at identificere FFU-bibliotekernes roller. Dette sker ved at indgå nye samarbejder eller deltage i igangværende Citizen Science-projekter.

Derudover har projektet arbejdet med kompetenceudvikling, videnspredning, undervisning samt biblioteket om Citizen Science 'Hub'. En væsentlig del var at undersøge det danske Citizen Science-landskab samt i forlængelse heraf at identificere og anbefale mulige roller for bibliotekerne.

Deltagere: UCL Bibliotek, UC Syd Bibliotek, DTU Bibliotek, Det Kongelige Bibliotek, Aalborg Universitetsbibliotek, RUB, SDUB og Aarhus Universitet (Center for Videnskabsstudier).

Fotos: Tue Fiig, Panorama-foto

En redaktør takker af

Tusind tak for bidragene igennem de sidste 3 år. 12 numre er det blevet til. Fra en hektisk begyndelse til en stilfærdig exit. I skal om lidt hilse på min afløser. Stefan Katic. Jeg er sikker på, at han bærer faklen videre i den allerbedste stil.

Tak til de mange skribenter igennem årene. Uden jeres bidrag havde der slet ikke været noget blad. REVY lever i den grad af skriveglæde og lysten til at dele erfaringer fra kollega til kollega – på tværs i sektoren.

Det har været en tumultarisk tid, med fusioner der flyver om ørerne og omstillingsparathed som en krævende grundstøj. Men også et naturligt ar-

bejdsvilkår. Nøjagtig som flisebadeværket blev det for denne civilisation.

Midt i en spærretid

Det seneste år er forsvundet i corona-nedlukninger og helt nye roller for mange af os. Bænket på en hjemme-arbejdsplads. Det er der også kommet en masse nye erfaringer ud af. Sikkert også for vores ledere ude i bibliotekerne.

Det hele fungerede jo alligevel. Lidt anderledes. Men blev vi mindre synlige? Som bibliotekarer? Jeg sidder faktisk ikke med den følelse.

På nogle måder blev det i virkeligheden en tiltrængt ændring. At genopfin-

de sig selv og sin arbejdsplads. Jeg kan sagtens fortrivle over et amputeret socialt liv, har gjort det mange gange i de seneste syv-otte måneder, de mange koncerter der ikke blev til noget, de mange besøg på det nationale fodboldstadion, der heller ikke blev til noget. Jeg bliver aldrig TV-fan på den front.

Men rent arbejdsmæssigt bilder jeg mig ind, at jeg faktisk tager noget fornuftigt med. Til den anden side. Efter covid-19.

Tak for dit og lidt dat

Arbejde kommer i mange varianter, og kan udføres i mange varianter. Det er lidt det, som bogen "Kontorkoma" handler om. Et tip fra en kollega og det slog mig hvor mange af mine egne tanker efter dette mærkelige år, som den ramte.

Tak for det og tak til den sorteste sol i den lyseste nat. Som den opmærksomme læser måske har opdaget, CV Jørgensen har fulgt mig fast igennem hele redaktør-tiden. Hvert nummer har været forsynet med sit lille citat fra en af hans sange. Et par gange lettere omskrevet. Men det har altid været der.

Og som det begyndte, således skal det også slutte. Et sidste citat fra den gamle zen-ordmester. Jeg bukker & takker for inspirationen, og et afsluttende tak for sangen.

”Tak for alt
din lille buddhist
Tak for nu &
tak for sidst

Jan Erik Hansen, snart forhenværende...

Og en ny redaktør træder til...

Det er godt, at REVY fortsat er et papirtidsskrift, man kan tage i hånden og bladere i. Jeg træder til som ny redaktør for REVY fra nytår, og læserne kan se frem til fortsat både at modtage tidsskriftet på tryk og i en digital udgave. Kunne man kun læse hele bladet i pdf-udgave på skærmen, tror jeg flere læsere hurtigere ville hoppe over på noget andet på nettet, hvor vi i sagens natur i højere grad surfer end dvæler.

Lidt om mig selv: Jeg elsker at lave blad. I en årrække stod jeg i spidsen for Udenrigsministeriets prisbelønnede magasin Udvikling og før det har jeg også været redaktør for Mellemfolkeligt Samvirkes heden-gangne magasin KONTAKT.

Lige nu har jeg min daglige gang på Rådhuset i Lyngby, hvor jeg laver kommunikation af en ny strategi for beredtyghed.

Et blad, der skal komme bredt rundt

Jeg spurgte min forgænger, om det var blevet sværere at lave blad efter coronaen. Svaret var et ja. Den er med andre ord en opgave med indbygget benspænd, jeg overtager. Men den anden side af et benspænd er så, at det kan mobilisere fantasi og kreativitet med at lave et levende blad fra en branche, der i høj grad er zoom-møder, udskudte konferencer og aflyste fagseminarer.

Noget af det første jeg vil gøre, er grundigt at studere listen over institutioner, der er medlem af DFFU. Det er nemlig vigtigt for mig at komme bredt rundt, både fagligt og geografisk. Jeg glæder mig til at lave et REVY, som alle læsere vil kunne genkende sig i.

Duften af gamle bøger

Min far, Ivan Katic, var forskningsbibliotekar ved det daværende KVL's bibliotek på Bülowvej på Frederiksberg. I den forbindelse var jeg en del gange

med ham på arbejde om lørdagen. Jeg kan stadig huske den fantastisk gamle, nu nedrevne biblioteksbygningen med læsesal, duften af gamle bøger og reoler og gulvene af støbetsjerneriste, der adskilte etagerne, så man kunne se lige ned.

Visioner for REVY

Med mig som redaktør vil målet for REVY fortsat være at levere høj journalistisk kvalitet – og gerne uden én eneste stave- eller slåfejl i bladet. REVY skal fortsat være et uundværligt fagmagasin, som læserne ser frem til at modtage med forventningens glæde.

Perspektivet skal ramme præcist i målgruppen, men jeg vil samtidig have blik for, om ikke der er særlige

historier, jeg skal forsøge at tage videre til andre medier som citathistorier. Det lykkedes fint på Udvikling. Endelig vil jeg i valget af historier forsøge at tænke tre måneder frem, så tidsskriftet er på forkant med morgendagens dagsordener inden for forskningsbibliotekerne.

Dagsordensættende

Jeg glæder mig til at dykke ned i faguddannelses- og forskningsbibliotekernes spændende og vigtige verden.

Flere historier fra REVY skal være så dagsordensættende og gode, at de vil blive citeret i andre medier, og også få et liv uden for biblioteksverdenen. Det er min ambition, og der er rigtig mange REVY-relevante historier, som har et klart samfundsmæssigt perspektiv.

Eksempelvis hvordan bibliotekerne bedst muligt kan klæde unge på til kritisk at vurdere og bedømme kilder i en tid, hvor termen "fake news" for længst er indgået i sproget som hvermandseje.

Ud over magasinet Udvikling har jeg arbejdet i private virksomheder som Grontmij | Carl Bro og FLSmidt. Før det har jeg været bosat et par år i Costa Rica, og arbejdede et par år for Den Internationale Arbejdsorganisation ILO.

Stefan Katic, tiltrædende redaktør
katic6@gmail.com

"GØR DØREN HØJ, GØR PORTEN VID"

FORUM FOR E-RESSOURCER INVITERER TIL TEMADAG

DFFU's Forum for E-ressourcer inviterer d. 11. februar 2021 på en dag hvor vi har fokus på Open Access og publicering.

Hvor langt er vi med at realisere den danske målsætning på området? hvad sker der i Danmark men også i vores omverden på licens og Open Access området? Og hvordan kan vi hjælpe forskerne, så den danske strategi bliver opfyldt?

Temadag:

Den 11.02.2021, kl. 9.30-15.00,
på Syddansk Universitet, Odense

Vi har et stort lokale til rådighed, så vi kan holde afstand!

Program og tilmelding via DFFUs hjemmeside (dfdf.dk)

DFFU SEKRETARIET
C/O Syddansk
Universitetsbibliotek
Studiestræde 6
1456 København K